Amendement: Behoud zelfstandigheid als optie en toevoeging fusie Oostzaan-Wormerland – Burgerberaad als leidraad

De raad van de gemeente Wormerland, in vergadering bijeen d.d. 10 maart 2026.

Heeft het voorstel van het college gelezen over het uitspreken van een voorlopige voorkeursrichting in het traject bestuurlijke toekomst van de gemeente Wormerland.

Constateert dat:

- De PvdA-fractie zelfstandigheid van Wormerland als favoriete variant ziet, omdat dit het beste past bij het groene, kleinschalige karakter, de korte lijnen, de herkenbare gezichten, de bestuurlijke nabijheid en de benaderbaarheid die inwoners in eerdere participatie (2022) zo hoog waarderen;
- De overgrote meerderheid van de raad nader onderzoek naar zelfstandigheid (scenario D) afwijst, maar de PvdA-fractie deze optie niet wil afschrijven zonder zorgvuldige toetsing bij inwoners;
- De Necker-quickscan de risico's van zelfstandigheid benadrukt, maar de forse schuldenlasten en meerjarentekorten van Purmerend en Zaanstad onvoldoende meeweegt, terwijl Wormerland zelf een relatief sterke financiële positie heeft;
- Een bestuurlijke fusie met Oostzaan (als bestaande OVER-partner) een realistische en aantrekkelijke variant is die in het raadsvoorstel volledig ontbreekt, terwijl het recente verkenningsrapport aantoont dat dit een sterke gemeente van circa 26.000 inwoners oplevert met structurele besparingen, een herindelingsuitkering en een schaal vergelijkbaar met gemeenten als Heemstede en Voorschoten;
- De voorgestelde participatie te beperkt is voor een zo ingrijpend besluit, terwijl een burgerberaad een diepgaande, representatieve en zorgvuldige en dialoogrijke vorm van burgerinspraak biedt die vertrouwen wekt en inwoners echt laat meewegen.

Overweegt dat:

- Zelfstandigheid niet bij voorbaat mag worden uitgesloten, maar juist verkend moet worden met aandacht voor behoud van identiteit, nabijheid van bestuur en ambtenaren, innovatie en regionale slagkracht;
- Een fusie met Oostzaan de ambtelijke OVER-samenwerking logisch afrondt, bestuurlijke dubbelingen wegneemt en een toekomstbestendige schaal creëert zonder de nadelen van aansluiting bij grotere steden met forse financiële uitdagingen;
- Een burgerberaad de inwoners een centrale rol geeft in deze complexe keuze, in lijn met de uitkomsten van 2022 waarin zelfstandigheid de voorkeur had, en zorgt voor een breed gedragen, onbevooroordeeld advies dat leidend kan zijn voor het raadsbesluit.

Besluit het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen:

“De raad besluit:

1. Op dit moment nog géén voorlopige voorkeursrichting uit te spreken in het traject bestuurlijke toekomst van de gemeente Wormerland, en zelfstandigheid (scenario D) expliciet niet uit te sluiten maar als volwaardige optie mee te nemen in de verdere verkenning.
2. Een nieuwe optie toe te voegen als scenario E: een bestuurlijke fusie tussen Wormerland en Oostzaan, op basis van het rapport ‘QUICK SCAN VARIANT E - Fusie Oostzaan en Wormerland’.
3. In samenspraak met de raad, zo spoedig mogelijk na deze raadsvergadering een burgerberaad in te stellen als hoofdvorm van participatie. Het burgerberaad krijgt als opdracht:
    - alle scenario’s (A. Fusie met Purmerend, B. Fusie met Zaanstad, C. Opsplitsing, D. Zelfstandigheid, E. Fusie met Oostzaan) onbevooroordeeld te beoordelen;
    - draagvlak en zorgen per kern in kaart te brengen;
    - specifiek in te gaan op behoud van lokale identiteit, groen karakter, kleinschaligheid, korte lijnen, bestuurlijke nabijheid, benaderbaarheid, voorzieningenniveau en financiële robuustheid;
    - een advies uit te brengen dat zwaar meeweegt bij de keuze voor een voorlopige voorkeursrichting.

4. De uitkomsten en het advies van het burgerberaad leidend te laten zijn bij het nemen van een besluit over een voorlopige voorkeursrichting.
5. Vóór het zomerreces 2026 een besluit te nemen over een voorlopige voorkeursrichting, opdat het college na het zomerreces kan starten met verdiepende gesprekken in het vervolgproces richting het gekozen scenario."

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van de PvdA

Kees-Jan Kindt

Monique Klootwijk

Bijlage: rapport "QUICK SCAN VARIANT E - Fusie Oostzaan en Wormerland"